මාධ්‍ය බල අරගලය සමාජයට අයහපතක්

'අනඳ නින්නද' සැමරුම් උළෙල

– ශ්‍රීපාලි මණ්ඩපයේ ජනමාධ්‍ය අධ්‍යයනය පිළිබඳ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය

ධර්මකීර්ති ශ්‍රී රන්ජන් කියයි

ප්‍රබෝධා හෙට්ටිආරච්චි

වර්තමානයේ මාධ්‍ය තුළ පවතින අර්බුදය, මාධ්‍ය බල අරගලය සමාජයට අයහපත් ආකාරයට බලපා ඇතැයි කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ, ශ්‍රීපාලි මණ්ඩපයේ ජනමාධ්‍ය අධ්‍යයනය පිළිබඳ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ධර්මකීර්ති ශ්‍රී රන්ජන් මහතා පැවසීය.

ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ධර්මකීර්ති ශ්‍රී රන්ජන් මහතා එසේ පැවසුවේ කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලයීය වාර්ෂික මාධ්‍ය දින 'අනඳ නින්නද' සැමරුම් උත්සවය හා සම්මාන ප්‍රදානෝත්සවය පසුගිය 17ද එම විද්‍යාලයීය කුලරත්න ශාලාවේදී පැවැති අවස්ථාවේ ආරාධිත දේශනයට සහභාගිවෙමිනි.

මෙම අවස්ථාවේදී හොඳම පුවත් සංස්කරණය ආදි අන්තර් පාඨශාලීය තරඟ පැවැති අතර, ජයග්‍රාහකයන් සඳහා සම්මාන ද ප්‍රදානය කෙරිණි.

මෙහිදී එළිදැක්වුණු 'අනඳ පන්හිඳ' පුවත් සඟරාව ද ජනසන්නිවේදන අංශ භාර ආචාර්නී සමන්තා සමරකෝන් මහත්මිය අතින් ආචාර්ය නඟුරන්කෙත චන්ද්‍රරතන හිමියන්ට, විදුහල්පති එස්.එම්. කීර්තිරත්න මහතා, සහ සම්භාවනීය ආරාධිත අමුත්තන් වෙත පිරිනැමීම ද සිදුවිය.

එහිදී කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ, ශ්‍රීපාලි මණ්ඩපයේ ජනමාධ්‍ය අධ්‍යයනය පිළිබඳ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ධර්මකීර්ති ශ්‍රී රන්ජන් මහතා වැඩිදුරටත් මෙසේ පැවසීය.

"අපි දකිනවා දැන් තිබෙන මාධ්‍ය තුළ පවතින සමාජ අර්බුදය. මාධ්‍ය අර්බුදය සමාජ අර්බුදයක් දක්වා ගමන් කිරීමට ප්‍රධාන කාරණා තුනක් බලපා තිබෙනවා. ඒ තමයි ආර්ථික, දේශපාලන හා බලය යන කාරණා. ගෝලීය සමාජයේ බටහිර ක්‍රමවේදය විසින් මාධ්‍ය ආධිපත්‍යය ගොඩනගාගෙන සමස්ත ලෝකයම අර්බුදකාරී ස්වරූපයකට පරිවර්තනය කරන්නේ ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා නිසා මිසක් අපේ අවශ්‍යතාව නිසා නෙවෙයි. සන්තෝස විය යුතු කරුණ නම් මෙවැනි සංකල්ප සමාජගත කරන්නට ආනන්ද විද්‍යාලය ගන්නා වූ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ. පන්ති කාමරයට පමණක් සීමා නොවී විවිධ දේශකයන් සහභාගි කරගෙන පන්තියෙන් නොලැබෙන දැනුම දරුවන්ට දෙන්න උත්සාහ කරන්නේ මෙක ආනන්දයට පමණක් සීමාවෙන කරුණක් නිසා නොවේ. මෙය ජාතියටම වැදගත් කරුණක් නිසයි. මේ දරුවෝ ආනන්දයේ වුණාට මේ සියලුම දරුවෝ ජාතියේ දරුවෝ. ඒ නිසා ආනන්දයෙන් ඇරඹෙන මේ කර්තව්‍ය ජාතික කර්තව්‍යයක්.

අපිට කවදාවත් තොරතුරෙන් මිදිලා ජීවත් වෙන්න බෑ. අප උපන්ද සිට වැඩිපුර ගැවසෙන්නේ තොරතුර කියන කාරණාව සමග. තොරතුර සහ මිනිසා අතර ඇත්තේ සංයුතික මිස වියුක්ත ස්වරූපයක් නෙවෙයි. මේ දෙකෙහි සංයුතිය තමයි රටේ සංවර්ධනය හා ලෝකයේ සංවර්ධනය තීරණය කරන්නේ. එසේත් නැතිනම් මිනිසාගේ සංවර්ධනය තීරණය කරන්නේ. තොරතුරේ නිසි සමාජ කාර්යය නිෂ්පාදනය නොවන විට එය පුද්ගල විඥානයට පමණක් නෙවෙයි එහි බලපෑම සමාජ විඥානයටයි. මේ බලපෑම සමස්ත ලෝකයේ සංවර්ධනයටත් බලපානවා. තොරතුර කියන වැදගත් කාරණාව මනාව සංස්කරණය කළ යුතු, මනාව නිෂ්පාදනය කළ යුතු යුගය ඇවිත් තිබෙනවා. වර්තමානයේ මිනිසා ජීවත්වෙන්නේ ඉතාම තීරණාත්මක අවස්ථාවක. පශ්චාත් නූතනවාදය එක් පැත්තකින් ගමන් කරන විට පශ්චාත් විද්‍යුත් යුගයක් මේ දේවල් සනිටුහන් කරනකොට පශ්චාත් තොරතුරු යුගයක් තවත් පැත්තකින් නිෂ්පාදනය කරන විට පශ්චාත් ලිඛිත යුගයක් තවත් පැත්තකින් සනිටුහන් වනවිට මේ සියල්ලෙහි සංකීර්ණ ස්වරූපය නිරන්තරයෙන් එල්ල වෙන්නේ මානව සහ සමාජ විඥානයටයි. ඉතිහාසයේ දැකපු විදියට මාධ්‍ය පිළිබඳ අපිට දැන් දකින්න පුළුවන්කමක් නෑ. බල අරගලය මාධ්‍යයට බලපාන්නා සේම, මාධ්‍ය බල අරගලය සමාජයට බලපාන ආකාරය අපිට දකින්න පුළුවන්. මේ අවස්ථාවන් සිද්ධියන් අප පය ගසා සිටින, අපි සම්බන්ධ වන විෂය සංකීර්ණ සහ ජීවිත කාලයක් පුරාවට අප හා සම්බන්ධ වන විෂයයක්. ඒ නිසා තමයි මෙවැනි වැඩසටහන් අවශ්‍ය වන්නේ.

මාධ්‍ය සහ සන්නිවේදනය

එෆ්.එම්. නාලිකාවක් දලා අහලා බලන්න පැයකට වචන 15ක් 20ක් දවසට 100ක් 150ක් වගේ තමයි භාවිත වෙන්නේ. මෙහෙි ප්‍රතිඵලය මොකක්ද චින්තනමය පටුකරණයට ලක්වීමයි. මෙහෙම මාසයක් දෙකක් අහද්දි අපිට ඒ රාමුවෙන් එළියට යන්න දන්නේ නැති වෙනවා. මාධ්‍ය අපිව මහා චින්තනයක් වෙත ගෙනයනවා වෙනුවෙන් චින්තනමය පටුකරණයට ලක්කරනවා. මාධ්‍යයට

උත්සවයට සහභාගි වූ සිසුන්ගෙන් කොටසක්

ප්‍රධාන ආරාධිත අමුත්තා වන ධර්මකීර්ති ශ්‍රී රන්ජන් මහතා, ආනන්ද විද්‍යාලයේ විදුහල්පති එස්.එම්. කීර්තිරත්න මහතා සහ ගුරුවරුන් පිරිස උත්සවයට සහභාගී වී සිටි අයුරු

ආනන්ද විදුහල්පති එස්.එම්. කීර්තිරත්න මහතා විසින් ධර්මකීර්ති ශ්‍රී රන්ජන් මහතා වෙත 'අනඳ පන්හිඳ' පුවත් සඟරාව ප්‍රදානය කරන අයුරු

කියන්නේ ප්‍රධාන සංකල්ප දෙකක්. මානව පරිණාමයේ හෝමෝ සේපියන් සේපියන් මානවයා කවුද? අපි. ඇයි සේපියන් කියලා දෙවරක් කියන්නේ. ගුණය, සංකීර්ණතාව වැඩි නිසා. මේ සංකීර්ණත්වය නිර්මාණය වුණේ මොළේ ධාරිතාව වැඩිවන විටයි. හෝමෝ සේපියන් සේපියන්ගේ කපාලයේ ධාරිතාව ඝන සෙන්ටිමීටර් 1500ට වැඩි. මනස තුළ නියුරෝන මිලියන ගණනක් තිබෙනවා. මේ එක නියුරෝනයකින් පුළුවන් දහසකට අධික සම්බන්ධතා හදන්න. එහෙම නම් අපේ මොළයට සම්බන්ධතා කොච්චර හදන්න පුළුවන්ද? උත්තරේ එන්නේ බිලියන ගණනින්. මේක අපි ප්‍රයෝජනයට ගන්නවාද? නැහැ. මේක ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි ආකාරයට මාධ්‍ය භාවිතය ගක්තිමත් ද? පිළිතුරු නැහැ. වරද කාගේද? කාගේවත් නෙවෙයි. වරද අපේ. මේ පිළිබඳ පුළුල් චින්තනයක් අපිට ගොඩනගාගන්න බැරිවෙලා තියෙනවා. මිනිස්සු අත් දෙක බැඳගෙන හිටියට දියුණු වෙන්නේ නෑ. මොළය දියුණු වෙන්නේ නෑ. බුද්ධිය සංවර්ධනය කරගන්න නම් අත් දෙක වැඩ කළ යුතුයි.

මාධ්‍ය තුළම පැවැතිය නොහැකියි. මාධ්‍යවේදියාට හිතන්න වෙනවා මාධ්‍යවේදය තුළ භාෂාව, සංස්කරණ ගැන. බුදුදහමේ කතාකරන සංකාර කියන්නේ සංස්කරණය කියන එකයි. අපි පඤ්චස්කන්ධය සංස්කරණය කරගත යුතුයි. එමගින් තමයි සංජානනය කරන්නේ. මාධ්‍යයේ කාර්යභාරය සමාජ ප්‍රගමනයට අදාළ සමාජය ව්‍යුහගත කිරීමයි. පුද්ගල විඥානය සැකසීමයි. මානව, භෞතික, පුද්ගල සංවර්ධනය ගැන අපි කතා කරනවා. මට අද මතක තියාගන්න ඕනෑ නෑ. මගේ දෙවැනි ආත්මය බව ජංගම දුරකථනය ස්මාර්ට්ෆෝන් එක තියෙන නිසා. මට අද මගේ අංකයවත් මතක නෑ. ඇයි ෆෝන් එක තියෙනවා. මට පාරවල් හොයාගන්න ඕනෑ නෑ. මට ෆෝන් එක තිබෙනවා. අපේ ලේ සාම්පල වර්ගයේ ඉඳන් සියල්ල ගූගල් අරන් තියෙන්නේ. මනෝවිද්‍යාවේදී අපි කතා කරනවා මනසින් මනසට කතා කරනවා කියලා. මේ දේ එළියට අරගෙන භෞතික දේකට යොදවලා මේ විදියේ ෆෝන් එකක් නිෂ්පාදනය කරලා තිබෙනවා. සී.එන්.එන්., බී.බී.සී. වගේ ගෝලීය මාධ්‍ය අයිතිකාරයෝ කවුද?

තොරතුර මනාව සංස්කරණය කළ යුතු මනාව නිෂ්පාදනය කළ යුතු යුගය ඇවිත්

මිනිසුන් අත් දෙක බැඳගෙන හිටියට මොළය දියුණු වෙන්නේ නෑ; බුද්ධිය සංවර්ධනය කරගන්න නම් අත් දෙක වැඩ කළ යුතුයි

මාධ්‍යයේ කාර්යභාරය සමාජ ප්‍රගමනයට අදාළ සමාජය ව්‍යුහගත කිරීමයි

ගෝලීය සමාජ අර්බුදවලට නොසැලුණු මිනිසුන් බවට ශ්‍රී ලාංකිකයන් පත්විය යුතුයි

වැඩිපුරම ඇමෙරිකාව. ඇමෙරිකාවේ මාධ්‍ය 7ක් 8ක් තමයි ලොව සමස්තය මෙහෙයවන බලකාරකය බවට පත්වෙලා තියෙන්නේ. ඔබේ දන්න සියල්ල ඇමෙරිකාව අරන් අවසන්. මේවා එන්න තමයි පරිධියේ අපි වගේ රටවලට අවශ්‍ය සමාජ හැසිරීම නිර්මාණය කරන්නේ. වර්තමානයේ හුස්ම වෙනුවට තොරතුර යන කාරණය අප වෙත ගෙනැත් තියෙනවා. වංගෙඩිය උඩ වාඩිවෙලා උදේ කාපු අපි අද පාන්දරම රූපවාහිනිය ඉදිරිපිට පුවත් අහන්න කැඳවලා තිබෙනවා. මේ වෙනස අපි ආත්මීය කරගෙන තිබෙනවා. මෙහි හිතකර හා අහිතකර ප්‍රතිඵල තිබෙනවා. ෆේස්බුක් ආදිය නිසා පවුල් හිඳවැටෙනවා, සියදිවි හානි කරගන්නවා. මෙහි නිසි ප්‍රයෝජන ගන්න නම් අපිට තිබිය යුතුයි මාධ්‍ය සාක්ෂරතාව. ඒ සඳහා තමයි ආනන්දේ මේ දරුවන් එකට එකතුවෙලා ආනන්ද කියන සංකේතය සමාජගත කරන්නේ. ළමයි කියන්නේ අපේ හෙට දවසේ ලෝකයයි. ඔබ සූදානම් වීමෙන් ලෝකයේ හෙට දවස සූදානම්. දැනුමින්, අවබෝධයෙන්, චින්තනයෙන් සන්නද්ධව ගෝලීය සමාජ අර්බුද හමුවේ නොවැටෙන මිනිස්සු බවට ශ්‍රී ලාංකිකයන් පරිවර්තනය විය යුතුයි" යැයි ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ධර්මකීර්ති ශ්‍රී රන්ජන් මහතා පැවසීය.

මෙම අවස්ථාවට ජ්‍යෙෂ්ඨ මාධ්‍යවේදීනු ඇතුළු සම්භාවනීය අමුත්තෝ රැසක් ද සහභාගි වූහ.

ඡායාරූප - ඊෂාන් දසනායක